

ת"פ 71364/11/21 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 71364-11-21 מדינת ישראל נ' פלוני (עציר)

בפני כבוד סגן הנשיא ירון מינטקביץ
בעניין: מדינת ישראל ע"י עו"ד ספיר מרדכי

המאשימה

נגד

פלוני ע"י עו"ד רותם ניר

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של תקיפה, תקיפה בנסיבות מחמירות, תקיפת עובד ציבור, תקיפת שוטר ואיומים.

על פי האישום הראשון, ביום 21.11.21, סמוך לחצות, הגיע הנאשם בליווי בני משפחתו ובת זוגו לשעבר לבית החולים. לאחר שהצוות הרפואי מסר לנאשם כי לא יתקבל לבית החולים עד שלא יעבור בירור רפואי בבית חולים אחר, החל הנאשם להתפרע והניף את ידו לעבר רופא שהיה במקום. בהמשך הכה הנאשם את אחותו ואמו שנמלטו אל מבנה בו שהו מאבטחי בית החולים אשר הזמינו למקום משטרה. עם הגעת השוטרים, הנאשם נגח במאבטח ואיים עליו כי ירצח אותו, ולאחר מכן איים על בת זוגו לשעבר כי ירצח אותה ואף אמר לשוטרים כי ידקור את בת זוגו לשעבר אם לא יעצרו אותו.

על פי האישום השני, ביום 22.11.21, לאחר מעצרו של הנאשם בשל המעשים מושא האישום הראשון, הנאשם סירב לבקשת שוטרים להתלוות אליהם לבית המשפט לצורך דיון בבקשה להארכת מעצרו, קילל אותם בקללות בוטות ומבזות, בעלות אופי גזעני והומופובי ואיים עליהם כי "יזיין" אותם וירצח אותם. השוטרים נאלצו להשתמש בכח על מנת להכניע את הנאשם לניידת משטרה ובמהלך הנסיעה הוא השתולל והשמיע איומים נוספים. עם הגעתו לבית המשפט, נגח הנאשם באחד השוטרים ופצע אותו בפיו וגרם לו לדימום והמשיך לאיים על השוטרים כי ירצח אותם ואת בני משפחותיהם וקללם בלשון בוטה וקשה גם במהלך הדיון בעניינו. הנאשם אף איים על השוטר בו נגח קודם, כי ישוב וינגח בו.

הודאת הנאשם באה במסגרתו של הסדר דיוני שכלל תיקונים בכתב האישום, ללא הסכמה בשאלת העונש למעט הסכמה שיוטל על הנאשם צו מבחן ככל שהדבר יתאפשר. במסגרת ההסדר, הנאשם צירף והורשע בשני תיקי תעבורה לתיק זה:

תת"ע 8346-01-21: על פי כתב האישום, ביום 24.9.20, נהג הנאשם במהירות של 161 קמ"ש בכביש בו המהירות המותרת היא 100 קמ"ש.

פ"ל 7347-01-21: על פי עובדות כתב האישום, ביום 4.1.21, הנאשם נהג ברכב כשהוא תחת השפעת סם מסוכן מסוג קנבוס.

ראיות לעונש

המאשימה הגישה גליון הרשעות קודמות של הנאשם וגזר דין קודם בו הוטל עליו מאסר מותנה.

ב"כ הנאשם הגיש מסמך רפואי מחדר מיון פסיכיאטרי, הודעת שוטר שחקר את הנאשם, חומר רפואי הנוגע למצב אמו של הנאשם ומסמכים המלמדים על נסיונות הנאשם להשתלב בהליכי שיקום ממעצרו הקודמים.

מהמסמך הרפואי מחדר המיון מבית החולים מיום 26.11.21 עלה כי הנאשם מאובחן כסובל מהפרעת אישיות גבולית ומטופל במסגרת הקהילה, וכי הובא למיון לאחר שנעצר בגין המעשים מושא תיק זה כשהוא באי שקט, צועק ומאיים ולא ניתן היה לנהל איתו שיחה. עם זאת, סיכום הבדיקה הוא כי אין עדות למצב פסיכוטי חריף, וכותב המסמך התרשם כי מדובר בהתחזות במטרה להתחמק ממעצר.

מהודעת השוטר ולדיסלב מילר מיום 25.11.21 עלה כי השוטר חקר את הנאשם ביום 22.11.21 והחקירה תועדה בוידאו. לדבריו, הנאשם התנהג בצורה אלימה, קילל אותו ודיבר אליו באופן מבזה. השוטר ציין, כי לא יחס חשיבות לדברי הנאשם וכי לדעתו הנאשם היה בסערת רגשות והתנהג באופן אנטי חברתי.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה עמדה על חומרת מעשיו של הנאשם ועל הפגיעה בערכים המוגנים. בטיעונה הדגישה את רמת האלימות והתעוזה שבמעשי הנאשם. לשיטת המאשימה, יש לקבוע מתחמי ענישה נפרדים כך שלאישום הראשון יקבע מתחם של 10-24 חודשים ולאישום השני מתחם של 6-18 חודשי מאסר וביחס לעבירות התעבורה מתחם של מאסר על תנאי עד מאסר בפועל לצד פסילה שבין שנתיים למספר שנים, בשים לב לכך שיש חובת פסילה מזערית של שנתיים. ביחס למיקום הנאשם במתחם, המאשימה הפנתה לעברו הפלילי של הנאשם ובפרט לכך שהמעשים בוצעו שעה שתלוי נגדו מאסר מותנה. עוד הפנתה לתסקיר שירות המבחן ועל המלצותיו. לאור אלה ביקשה לגזור על הנאשם עונש כולל של 33 חודשי מאסר לצד הפעלת שלושה חודשי מאסר מותנה במצטבר, 4 שנות פסילה, פיצויים וענישה מותנית.

ב"כ הנאשם עמד על נסיבות ביצוע העבירות, תוך שהציג מסמכים המלמדים כי הגעתו של הנאשם לבית החולים הייתה לאחר שניסה להתאבד והנאשם קרוב, לשיטתו, לסף האחריות הפלילית, ועל כן לשיטתו מתחם העונש ההולם אינו אמור לעלות על שנת מאסר. עוד עמד על נסיונות שנעשו לשלב את הנאשם בבית משפט קהילתי ועל הזמן הממושך שהוא המתין לכך (הוגשו מסמכים לרבות תסקיר התאמה מיום 26.8.21). לשיטת הסנגור, יש להעדיף את האפיק השיקומי גם אם זה יבוא לאחר ריצוי מאסרו של הנאשם. לצד זאת, התייחס הסנגור לקשייו של הנאשם, לרבות מצבה של אמו.

הנאשם לא ביקש לומר דבר.

מתחם העונש

ראשית אומר, כי ראיתי לקבוע מתחם עונש הולם אחד לכלל המעשים בהם הורשע הנאשם בתיק העיקרי. מדובר ברצף

מעשים, אשר אמנם בוצעו במקומות שונים ונעשו כלפי נפגעים שונים, אבל מתאפיינים בהתנהגות אלימה, בעיקר כלפי עובדי ציבור שונים, אך גם כלפי בנות משפחתו, ובוצעו בפרק זמן קצר, ועל כן מהווים ארוע עברייני אחד. ביחס לתיקי התעבורה אקבע מתחם נפרד.

חומרת מעשיו הנאשם ברורה: הנאשם הגיע לבית חולים ומשהתבקש לעבור בדיקה רפואית במקום אחר התפרע, תקף את אחותו ואימו שניסו להרגיעו ואיים על בת זוגו לשעבר. בהמשך, תקף מאבטח ושוטרים ומעשיו האלימים המשיכו גם למחרת. הנאשם תקף שוטר ופצע אותו והמשיך ואיים על השוטרים גם בשעה ששהה באולם בית המשפט בדיון להארכת מעצרו. יתרה מכך, הנאשם קילל את השוטרים במלים שהנייר אינו סובלן ואיים עליהם כי ירצח אותם ואת בני משפחותיהם, ובכך פגע בכבודם ובתחושת הביטחון האישי שלהם.

מלאכתם של אנשי צוות בבית חולים כוללת התמודדות יומיומית עם מטופלים ובני משפחותיהם, המגיעים לשם בשעתם הקשה, ולא אחת מתעמתים עם אנשי הצוות הרפואי והמאבטחים - ולא ניתן לקבל כי דאגה לבן משפחה או תסכול על המתנה בתור יתורגמו לאלימות כלפי אנשי צוות המוסד הרפואי. על בתי המשפט לתרום חלקם לצורך להגן על כלל אנשי צוות בית החולים ולהשית עונשים מרתיעים בצד הפגיעה בהם.

דברים דומים ניתן לומר על שוטרי מערך הסיוע והבילוש, המבצעים מלאכה קשה, שוחקת וכפויית טובה, לא אחת תוך סיכון עצמי מול מפגעים ו"סתם" עבריינים אלימים. לא ניתן לקבל כי יבצעו תפקידם כשהם חשופים לאיומים, קללות ואיומים מצד פורעי חוק אלימים, דוגמת הנאשם.

ביחס לחומרה הנוגעת לתקיפת מאבטח בית החולים ר' בע"פ 7639/13 אמארה (2.4.14) בו נדחה ערעורם של שני נאשמים שתקפו מאבטחי בית חולים ונידונו לעונשים של שמונה חודשי מאסר ושנת מאסר:

"עבירות של אלימות חסרת פשר המתפרצת ברגע הן איום מתמיד על שלווה חייהם של האזרחים, כמו גם על ביטחונם האישי. מבית משפט זה צריך לצאת מסר ברור של אי-השלמה עמן, מסר המתבטא לא רק במלים, אלא גם במדיניות הענישה הלכה למעשה. הדברים מקבלים משנה תוקף לנוכח המימד הציבורי בפעילותו של קורבן העבירה, המאבטח..."

וכן בעפ"ג (ב"ש) 40902-04-21 אלאטראש (2.6.21) שם נדחה ערעורו של נאשם שנגזרו עליו שמונה חודשי מאסר בפועל לאחר שתקף רופא ואיים עליו:

העובדה שהמעשים בוצעו במרפאה וכלפי רופא ואנשי צוות המרפאה, מוסיפה נופך ממשי של חומרה. השירות הציבורי נועד, כשמו, לשרת את הציבור. על מנת לאפשר את קיומו ברמה נאותה, המינימום המתחייב מסדרי חברה תקינים הוא להבטיח את שלומם של עובדי הציבור ולהוקיע כל פגיעה בהם בהקשר לתפקידם. אלימות כלפי צוותים רפואיים הינה מעשה בריונות מקומם ובלתי נסבל, הראוי לכל גינוי והוקעה ולענישה משמעותית, שיהיה בה כדי להלום את חומרת המעשים וכדי להרתיע אחרים מלעשות כן.

נוסף על כך, פסיקה עקבית של כל הערכאות מתייחסת לחומרתה של עבירת תקיפת שוטר ולצורך להטיל בגינה עונשים מרתיעים. ר' למשל ע"פ 6040/13, נעמן (19.3.14) שם נפסק ביחס לנאשם אשר איים על שוטרים ברצח והכה אחד מהם באופן שגרם לו לחבלה:

"יג. לאחר העיון, החלטנו להיעתר לערעור. סבורים אנו, כי העונש שהוטל על המשיב בגזר דינו

של בית המשפט קמא אינו הולם דיו את חומרת עברותיו ואת חשיבותם של הערכים המוגנים אשר נפגעו בהתנהגותו - יכולתם של גורמי אכיפת החוק לבצע את תפקידם, שמירת הסדר הציבורי והגנה על בטחון הציבור, ועם אלה עקרון שלטון החוק וכיבודו, יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בע"פ 3236/98 אבו דריס נ' מדינת ישראל (1998) [פורסם בנבו] :

"השופט המלומד הצביע על חומרתן היתירה של העבירות בהן הורשעו הנאשמים. אכן - כך כתב השופט המלומד - 'פציעותיהם של השוטרים לא היו חמורות, ובידי הנאשמים לא היו כלי חבלה, אך מנגד: 'מה שנראה בעיני חמור ומחריד כאחד הוא עצם הרעיון שאזרחים מרשים לעצמם לתקוף שוטרים במהלך מילוי תפקידם, לא בשל מעשה התגרות או מעשה בלתי חוקי שעשו השוטרים, אלא בשל עצם העובדה שהשוטרים רצו לבצע את תפקידם. שוטרי משטרת ישראל נמצאים בחזית המאבק בפשע, לרוב בגופם ממש. לעתים הם מסכנים את חייהם ברצותם למלא את תפקידם כראוי. ביקורת שגרתית של שוטרי סיור ביחס למכונית חשודה היא דבר יום ביומו, ואין להעלות על הדעת שינסו להפריעה באמצעים אלימים הפוגעים בגופם של השוטרים ומסכנים את בריאותם' " (פסקה 3 לפסק דינו של המשנה לנשיא, השופט ש' לוי).

יד. ראו גם ע"פ הייב נ' מדינת ישראל 8704/08 [פורסם בנבו] (2009):

מעשיהם של המערערים, שכללו איומים ותקיפה של שוטרים הממלאים תפקיד ציבורי על פי דין הינם בבחינת התנהגות פלילית חמורה ושלוחת כל רסן, אשר קוראת תיגר על אושיות שלטון החוק תוך התעלמות מופגנת מנורמות התנהגות ראויות שיש להקפיד עליהן" (פסקה 8 לפסק דינו של השופט י' דנציגר).

עוד ראו ע"פ 6642/09 מדינת ישראל נ' גביש [פורסם בנבו] (2009); ע"פ 194/14 מדינת ישראל נ' מחמוד [פורסם בנבו] (2014).

טו. המשיב בהתנהגותו, בזלזול ובבריונות שהפגין כלפי השוטרים, פגע בערכים אלה פגיעה הראויה לענישה מחמירה יותר. בייחוד רואים אנו בחומרה את הפגיעה הגופנית באחד השוטרים. נראה לנו, כי לנוכח נסיבות הפרשה, עלינו לשדר מסר כי התנהגות מעין זו תיבחן ותישפט בחומרה; על כן נראה לנו כי מתחם הענישה צריך להיות, בנסיבות, בין 12 חודשים ל-24 חודש."

מכאן עולה, כי הנחיית הברורה והחד משמעית של בית המשפט העליון לערכאות הדיוניות היא, כי יש להחמיר בענינם של נאשמים התוקפים עובדי ציבור ושוטרים ולהשית עליהם עונשי מאסר מרתיעים.

בקביעת מתחם העונש אביא בחשבון את ריבוי המעשים והנפגעים, משך הזמן בו בוצעו ותוצאות המעשים. כמו כן אבטא את העדר מורא החוק העולה מתקיפת שוטר בתוך אולם דיונים בעת המתנה לדיון.

לאור זאת, מתחם העונש ההולם את מכלול המעשים הוא מאסר ממש, לתקופה שבין עשרה חודשים ועד שנתיים.

נתתי דעתי לטענה כי הנאשם היה קרוב לסייג לאחריות פלילית בשל מצבו הנפשי, וכי יש לבטא זאת בקביעת מתחם העונש ההולם, אך לא מצאתי לכך אחיזה בראיות שהוצגו - המסמך הרפואי אותו הגיש ב"כ הנאשם אמנם מלמד כי הנאשם מטופל בקהילה בשל הפרעת אישיות, ולא רק שהוא רחוק מלבסס קרבה לסייג לאחריות פלילית, אלא עולה ממנו כי התנהגותו של הנאשם נראתה לבודק מעושה, ולהערכתו נועדה לשם התחמקות ממעצר בו היה נתון.

עבירות התעבורה:

הנאשם הורשע בכך שבמקרה אחד נהג במהירות מופרזת של כ-60 קמ"ש מעל המותר ובמקרה אחר נהג כשהוא תחת השפעת סם (בבדיקה נמצאו שרידי קנביס). מעשיו של הנאשם מעידים עליו כי הוא מזלזל בחוק והוא אדיש לפגיעה אפשרית בחפים מפשע בשל השימוש הרשלני שהוא עושה ברכב.

פסיקה עקבית קובעת, כי יש להחמיר עם הנוהג שיכור (או תחת השפעת סם). ר' למשל רע"פ 796/13 רוישד:

כפי שקבעתי במקום אחר, נהיגה בשכרות הינה אחד מן הגורמים המרכזיים לגרימתן של תאונות דרכים, אשר הפכו בשנים האחרונות ל"מכת מדינה", המסכנת את שלום הציבור ופוגעת בביטחונו. לפיכך, מדיניות הענישה בעבירות אלה, מחייבת את בית-המשפט לנהוג ביד קשה בנהגים שיכורים (ראו, רע"פ 861/13 פנאדקה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (6.2.2013); ראו גם רע"פ 3343/04 נפת'י נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (16.5.2004)).

וכן ר' רע"פ 3638/12 ווקנין נ' מדינת ישראל, 6.6.12 נקבע כי:

" נזכור כי הנהיגה בשכרות היא מן הרעות החולות שבכביש, שסכנתן בצדן ועלולות לגרום לאסונות, בחינת "מכונת מוות נעה". ההחמרה היא גישה המחוקק, וסטייה ממנה היא חריג, והמחמיר אינו מפסיד."

לאור אלה, ובשים לב להוראות ס' 39א לפקודת התעבורה, מתחם הוענש ההולם את העבירות בהן הורשע הנאשם נע בין מאסר מותנה ועד שנת מאסר בפועל, וכן פסילה לתקופה שבין שנתיים (שהוא העונש המזערי בשל נהיגה בשכרות) ועד שש שנים.

נסיבות שאינן קשורות למעשים

הנאשם יליד 1989, רווק, אב לשתי בנות מקשרים זוגיים שניהל בעבר. לחובתו 8 הרשעות קודמות:

בשנת 2019 נידון לשמונה חודשי מאסר ולשלושה חודשי מותנה בגין עבירות אלימות (שיסוי כלב באדם);

בשנת 2018 נידון למאסר מותנה בגין עבירת סמים;

בשנת 2017 נידון לשנת מאסר בגין עבירת אלימות;

בשנת 2015 נידון למאסר מותנה (הארכה של מאסר מותנה קודם) בגין הפרת הוראה חוקית;

בשנת 2012 נידון לשנת מאסר, שכללה הפעלת מאסר מותנה, בגין עבירת אלימות והפרת הוראה חוקית;

בשנת 2009 נידון ל-14 חודשי מאסר בגין עבירות אלימות;

בשנת 2007, בבית משפט לנוער, נידון לשמונה חודשי מאסר, שכללו הפעלת מאסר מותנה בגין עבירות אלימות.

בשנת 2006, בבית משפט לנוער, נידון לשלושה חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות בגין ריבוי עבירות אלימות.

ביחס לרישום התעבורתי, הנאשם הוציא רשיון נהיגה בשנת 2011 ולחובתו 10 הרשעות קודמות. בין היתר, בשנת 2014 נידון לקנס לאחר שלא ציית לרמזור אדום ובהמשך השנה נידון לשל"צ ופסילה ל-11 חודשים לאחר שנתפס נוהג שיכור. בשנת 2012 נידון לשלושה חודשי מאסר לאחר שהורשע בכך שנהג מבלי שהוציא רשיון נהיגה (העבירה בוצעה בשנת 2010), באותה שנה נידון לשלושה חודשי מאסר נוספים לאחר שהורשע בנהיגה בקלות ראש.

מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם גדל ברקע משפחתי מורכב והוא הוצא למסגרות חוץ ביתיות עוד כשהיה בן 8 לאור התנהגות אלימה מצדו. התנהגותו האלימה נמשכה גם בנעוריו ואמו ואחיו נאלצו לשהות במעון לנשים מוכות על מנת להגן עליהם מפניו. הנאשם טען בפני שירות המבחן, כי הוא נוטה לפעול באימפולסיביות ובאלימות כשחש תסכול, דחיה או איום על כבודו והוסיף כי אינו מכיר דרך אחרת להתנהל. הנאשם מסר כי נוהג להשתמש בחומרים משני תודעה וביטא יחס אמביוולנטי ביחס להתמכרותו. שירות המבחן מסר, כי הנאשם מוכר למערכת בריאות הנפש ועבר מספר אשפוזים, בין היתר על רקע שימוש מסיבי בסמים.

ביחס לביצוע העבירות המתוארות בכתב האישום הנאשם טען, כי ברקע להן תקופה קשה מבחינה נפשית ומעשיו היו ללא שליטה. ביחס לביצוע עבירות התעבורה מסר כי הרקע לביצוען הוא הצורך שלו לחוש חופשי. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה לקבל אחריות על מעשיו ומעדיף את הנאתו האישית ללא יכולת להבחין בסיכונים שנוטל.

שירות המבחן העריך, כי קיים סיכוי גבוה שהנאשם ישוב ויבצע עבירות וכי הרצון להשתקם אותו ביטא הוא מהשפה ולחוץ בלבד. לפיכך, שירות המבחן המליץ על להטיל על הנאשם ענישה מוחשית ולאפשר לו לעבור טיפול במסגרת מאסר.

לצד זאת אעיר, כי כאשר הוגש נגד הנאשם כתב האישום כתב האישום בגין עבירת הנהיגה בשכרות, נבדקה התאמתו לבית המשפט הקהילתי, ובאותו שלב סבר שירות המבחן כי הנאשם מבקש לעשות שינוי בדרכו והמליץ לקבלו להליך טיפולי במסגרת זו. עם זאת, בסופו של יום הדבר לא צלח.

דין והכרעה

מרבית שיקולי הענישה פועלים לחובת הנאשם: לחובתו עבר מכביד, ומספר מאסרים משמעותיים להם נדון בגין עבירות אלימות לא הביאו להרתעתו - וכך גם מאסר מותנה שהוטל עליו. הדבר מלמד על העדר מורא חוק אצל הנאשם ועל כשלון ההרתעה בעניינו.

עם זאת, הבאתי בחשבון את הודאתו של הנאשם ואת העובדה כי הוא סובל מהפרעת אישיות, אשר מהחומר שלפני עולה כי הוחמרה עקב צריכת סמים, וכי בעבר ביקש לעשות שינוי בדרכו.

לאור אלה, ראיתי להשית על הנאשם עונש בצידו הבינוני-גבוה של המתחם אותו קבעתי בתיק העיקרי, אשר יכלול גם את העונש בגין עבירת הנהיגה בשכרות. כמו כן אפעיל במצטבר את המאסר המותנה שלחובת הנאשם. כמו כן אטיל על הנאשם פסילה בפועל ופסילה מותנית.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים

א. שמונה עשר חודשי מאסר בפועל, שימנו מיום מעצרו של הנאשם, 21.11.21. ככל שהנאשם היה עצור בגין תיקי התעבורה, ימי המעצר ינוכו והצדדים יגישו הודעה מתואמת בעניין זה.

- ב. מפעיל מאסר מותנה של שלושה חודשים שהוטל על הנאשם ביום 8.7.19 בת"פ 22912-04-19. המאסר יופעל במצטבר לעונש המאסר שבסעי' א' כך שסך הכל יישא הנאשם ב- 21 חודשי מאסר.
- ג. שבעה חודשי מאסר בו לא יישא אלא עם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו כל עבירת אלימות שהיא פשע.
- ד. שלושה חודשי מאסר בו לא יישא אלא עם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו כל עבירת אלימות שהיא עוון או נהיגה בשכרות.
- ה. שלוש שנים פסילה מלנהוג, שימנו מיום שחרורו מהמאסר.
- ו. שנה פסילה על תנאי לשלוש שנים מיום שחרורו.
- ז. פיצוי בסך 4,000 ש"ח לעד תביעה מס' 7 (השוטר בו נגח הנאשם). הסכום ישולם עד יום 1.12.22.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום

ניתן היום, כ"ב אלול תשפ"ב, 18 ספטמבר 2022, בנוכחות הצדדים.